

Mata Hariden MAH-a...

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Mata Hariden MAH-a... MATA HARIDEN MAH-a...

kitapcy.ru

Öññin...

Respublikamyzyň ilkinji kontrrazwedka gullugy MAH-yň (Milli Emniyet Hizmetleri – Milli Howpsuzlyk gullugy) döredilen günü dabaraly bellendi.

Gullugyň döredilişine dahylly biri hakda taryhymyzda maglumat seýrek duş gelýär:

Walter Nikolai (1873-1947)...

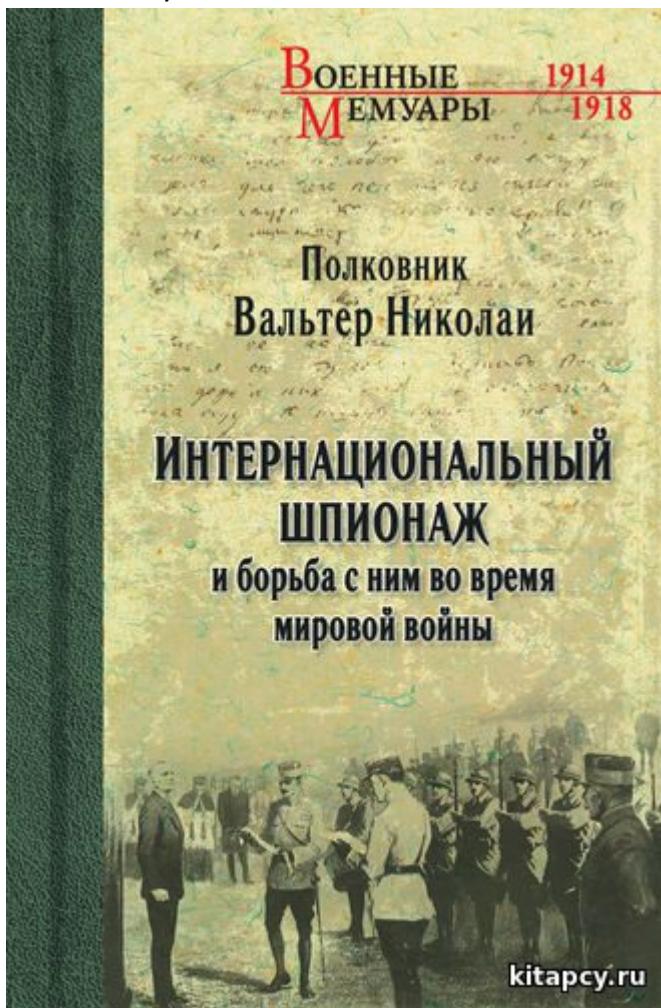
Birinji jahan urşunda Germaniyanyň hasabyna jansyzlyk eden we Fransiýada ele salnyp atylan tansçy Mata Harini gowy bilýänsiňiz. Birnäçe ýyllap jansyz bolup-bolmandygynyň üstünde jedel edildi. Ikinji jahan urşy soñlananda nemes kontrrazwedkasynyň arhiwine el uran ABŞ ýetmişinji ýyllarda çap eden «Gempp maglumatnamasy» bilen hakykaty äsgär etdi.

“H-21” lakamly Mata Harini nemesleriň «Abteilung III b» gizlin gullugyna alanam Walter Nikolaidir (Bu harby kontrrazwedka gullugyny 1835-1839-njy ýyllarda osmanly goşunyna geňesdarlyk eden Gelmut fon Moltke 1866-njy ýylда döretti).

MRU-nyň (CIA) habarnamasында Nikolai jansyzlyk taryhyň belli aýallaryndan («Madmauzel Doktor» diýip tanalýan) Elsbet Şragmýulleri-de gulluga alandygy aýdylýar.

Garşyňzda Ikinji jahan urşundan soñ 1947-nji ýylда Staliniň buýrugy bilen ele salynan, Moskwa äkidilip soraga çekilende

ölen, jesedi ýakylan we Donskoý manastyryndaky umumy mazara gömülen nemes konrrazwedkaçysy dur...
Geleliň, onuň biziň bilen ilteşikli ýerine:

* * *

Polkownik Walter Nikolai Birinji jahan urşy döwründe nemesleriň «III b» harby konrrazwedka gullugynyň bölüm başlygydy (1913-1918).

Iňlis, fransuz, ýapon, rus dillerinde suwara bilýärdi.

Guran metbugat we propoganda ofisinde psiholigiki neşirleri çykarypdyr. Fotomikrografiýa ýaly döwrünüň tehnologiyásyndan peýdalanypdyr.

Uruşdan soñ otstawka çykanam bolsa, konrrazwedkaçylyk işini gizlinlik bilen dowam etdiripdir. 1920-nji ýylда «Jahan urşunda konrrazwedka gullugy. Metbugat we halkyň ruhy ýagdaýy», 1923-nji ýylда «Gizlin güýcler. Halkara jansyzlyk we jahan urşunda görüş alyp barmak» atly iki kitap ýazdy... 1925-nji ýyl. Döwrebap konrrazwedka gullugyny gurmak islän Türkiýä Ankaradaky nemes ilçisi – harby konrrazwdkaçy we

biologiki ýaraglar boýunça hünärmen Rudolf Nadolny kärdeşi Walter Nikolaini teklip etdi.

Nikolai näme sebäp bilen gelýändigini beýleki ýurtlardan ýaşyrmak üçin Ankara nemesleriň «Junkers» uçar kompaniyasynyň işgäri bolup geldi! Daşary işler ministri Tewfik Rüştü Aras we Ýaragly Güýçleriň Baş Ştabynyň başlygy Fewzi Çakmagyňam arasynda bolan ýokary düzümlü döwlet ýolbaşçylary bilen duşuşdy.

1926-njy ýylyň 6-njy ýanwary.

Fewzi Çakmagyň goly bilen merkezi Ankarada, bölmeleri Stambulda, Izmirde, Adanada, Diýarbekirde, Karsda bolan MAH guruldy. Wenada, Kairde, Tähranda daşary ýurt wekilhanalary boldy.

Merkezi binasy Ýaragly Güýçleriň binasynyň içindedi.

Birinji başlygy podpolkownik Sükrü Ali Ögel boldy. Birinji etapda (Daşary işler ministrliginiň düzüminden) alty adamlyk türk delegasiýasy Germaniya gidip, Nikolaidan gysga wagtlyk okuň-türgenleşik tälimini aldy. Üç aýdan soň Nikolainiň özi Ankara gelip, birgiden işgäri gysga kurslarda okatdy...

Nikolainiň MAH bilen gatnaşygy ýigriminji ýyllaryň ahyrynda gutardy. Ol Ykdysadyýet ministri Alfred Gugenbergiň ýanyna maslahatçy bolup geçdi...

**SONER YALÇIN
DOĞAN YURDAKUL**

*...BIR MIT
GÖREVLİSMİN
SIRADISI
YASAMI:
HiRAM ABAS*

BAY PiPO

* * *

Biziň käbirimiz entegem neoliberalizmiň döwleti kiçeltmek üçin dolanşyga sokan galyndylaryndan saplanyp bilemezok. Erdogan gürrüni «howpsuzlyk gullugynda raýatlaşmaga» getirip, munuň ilkibaşa Turgut Özal bilen başlandygyny aýtdy. Adnan Menderes döwrünüňem MAH-y onçakly tanandyr öýdemok. Şonuň üçin size «Baý Pipo» kitabymy okamagy maslahat berýärin!

Galyberse-de, «raýatlaşma» adamyň käri bilen däl-de, kellesi bilen baglanyşyklydyr. Meselem, MAH-yň başlygy podpolkownik Ögel premýer-ministr Refik Saýdam gullugy syýasy işlerde ulanmaga synanyşan badyna, öz arzasyny ýazyp işden gitdi. Menderesiň raýat MAH başlyklary bolsa guramany yzygiderli diýen ýaly syýasatyň guralyna öwürdiler! MRU-dan alynan pully işlere girip, gürrüni uzaldybam durmaýyn...

Watan goragynyň raýaty, harbisy bolmaz. FETÖ ýaly imperialistik apparatlaryň psihologiki söweşine ýeñilmejek bolmaly. W.Nikolai diri bolsa, häzirki döwlet işgärleriniň birentegine akyl sapagyny geçerdi!

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 12.01.2023 ý. Publisistika